

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PLz. ÚS 1/07-3

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna zloženého z predsedníčky Ivetty Macejkovej, a zo sudcov Jána Auxta, Petra Brňáka, Ľubomíra Dobríka, Ľudmily Gajdošíkovej, Juraja Horvátha, Milana Ľalíka, Jána Lubyho, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej a Ladislava Orosza 2. mája 2007 podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov o zjednotení odchylných právnych názorov senátov Ústavného súdu Slovenskej republiky na konanie vo veciach podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. prijal toto

s t a n o v i s k o :

Na konanie o návrhoch vo veciach ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. sa vzťahuje § 25 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého sa každý návrh predbežne prerokuje.

O d ô v o d n e n i e :

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) je príslušný na konanie podľa čl. 9 a nasl. ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení ústavného zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon“), a to na preskúmanie rozhodnutia Výboru Národnej rady Slovenskej republiky pre nezlučiteľnosť funkcií, obecných zastupiteľstiev, zastupiteľstiev vyšších územných celkov a akademických senátov verejných vysokých škôl.

Bližšie podmienky (pravidlá) konania sú upravené v zákone Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom osobitné ustanovenia sú obsiahnuté v jedenástom oddiele zákona o ústavnom súde v § 73a a 73b.

Pri rozhodovaní o návrhoch verejných funkcionárov podaných podľa § 73a ods. 1 zákona o ústavnom súde rozhodoval ústavný súd v roku 2006 vo veciach sp. zn. I. ÚS 167/06, I. ÚS 164/06, III. ÚS 205/06 a III. ÚS 201/06 tak, že na konanie aplikoval aj § 25 zákona o ústavnom súde o predbežnom prerokovaní návrhu.

Po 16. februári 2007 uplatnil IV. senát ústavného súdu v rozhodnutiach z 8. marca 2007, a to č. k. IV. ÚS 1/07-15, IV. ÚS 2/07-12 a IV. ÚS 3/07-18 „klasický“ dvojfázový postup prerokovania návrhu v intenciách všeobecných pravidiel konania pred ústavným súdom s možnosťou odmietnutia návrhu už pri jeho predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde zo všetkých dôvodov uvedených v tomto ustanovení.

Rovnako pri svojom rozhodovaní o typovo tých istých návrhoch postupoval aj III. senát ústavného súdu, a to v rozhodnutiach zo 7. marca 2007 č. k. III. ÚS 19/07-20, III. ÚS 20/07-14, III. ÚS 21/07-18, III. ÚS 22/07-12, III. ÚS 23/07-22, III. ÚS 24/07-32,

III. ÚS 25/07-16, z 12. apríla 2007 č. k. III. ÚS 76/07-22 a zo 17. apríla 2007 č. k. III. ÚS 92/07-12.

Druhý senát ústavného súdu pri prerokovaní obsahovo obdobných návrhov vedených t. č. pod sp. zn. Rvp 93/07, Rvp 97/07, Rvp 114/07 a Rvp 402/07 sa s prístupom, ktorý zvolili tieto senáty, nestotožnil. Naopak, dospel k odchylnému právnemu názoru v otázke uplatňovania pravidiel konania spočívajúcim v aplikovaní § 73a a § 73b zákona o ústavnom súde bez uplatenia § 25 citovaného zákona. Pretože tento názor sa ukázal byť väčšinový, druhý senát ústavného súdu o týchto návrhoch nerozhodol a v súlade s § 6 zákona o ústavnom súde predložil vec plénu ústavného súdu na rozhodnutie.

Názor druhého senátu ústavného súdu je založený na týchto argumentoch:

1. Preskúvanie označených rozhodnutí ústavným súdom je napriek tomu, že ide o otázky upravené ústavným zákonom (vrátane otázok rozhodovania), svojou podstatou štandardným odvolacím konaním v otázkach rozhodovania o právach, právom chránených záujmoch a o povinnostiach fyzických osôb, v ktorom ústavný súd má postavenie druhostupňového orgánu, a preto by sa na toto konanie mali vzťahovať štandardné pravidlá preskúvania individuálnych právnych aktov. Podľa názoru druhého senátu ústavného súdu účel konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov sa vzhľadom na svoj charakter systémovo vymyká z možnosti aplikovania všeobecne používaných pravidiel konania uplatňovaných v konaní pred ústavným súdom.

2. Tomuto systémovému hľadisku a obsahovému prístupu zodpovedajú podľa názoru druhého senátu ústavného súdu aj pravidlá na uskutočnenie tohto „odvolacieho“ konania na základe podania kvalifikovaného návrhu podľa § 73a zákona o ústavnom súde v spojení s § 20 citovaného zákona upraveného v osobitnej časti zákona o ústavnom súde, v jedenástom oddiele, v § 73a a v § 73b zákona o ústavnom súde, ktoré ustanovujú začatie konania, pravidlá podania návrhu s odkazom na § 20 zákona o ústavnom súde, ustanovujú okruh účastníkov konania, princíp neverejnosti celého konania a spôsob a formu rozhodovania/rozhodnutia.

3. Z hľadiska podstaty a charakteru rozhodovania pre určenie jeho pravidiel je kľúčovým ustanovením § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde, ktorý je podľa názoru druhého senátu špeciálnym ustanovením vo vzťahu k všeobecným ustanoveniam upravujúcim konanie pred ústavným súdom, a preto musí mať pri aplikácii pred nimi prednosť. Určuje totižto limity preskúmania rozhodnutia a základné pravidlá rozhodovania, ktoré sú určujúce pri rozhodovaní.

Podľa § 73b ods. 3 zákona o ústavnom súde v konaní o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov možno v tomto konaní len zisťovať, či konanie verejného funkcionára pri výkone jeho funkcie je v rozpore s ústavným zákonom alebo nie, t. j. predmetom tohto konania nemôže byť „kvalita“ napadnutého rozhodnutia. Limitom preskúmania sú len otázky, či verejný funkcionár podal oznámenie o nezlučiteľnosti svojej funkcie včas, či uviedol úplné a pravdivé údaje alebo či porušil niektorú povinnosť alebo obmedzenie uložené mu ústavným zákonom.

Tento „obsahový“ limit doplnený „procesnoprávnym“ limitom, umožňuje rozhodnúť o návrhu len dvoma spôsobmi: rozhodnutie potvrdiť (uznesením) alebo zrušiť (nálezom). Žiaden „medzistupeň“ rozhodovania toto špeciálne ustanovenie (§ 73b zákona o ústavnom súde) neumožňuje. Forma rozhodnutia pre zvolenie niektorého z postupov je pritom irelevantná, pretože v zásade sleduje formy rozhodnutia používané v odvolacom konaní všeobecných súdov podľa obsahu rozhodnutia, hoci ju možno považovať za formálnoprávnu podporu názoru druhého senátu ústavného súdu.

Okrem argumentu priority špeciálnej právnej úpravy pred všeobecnou a preferovania charakteru tohto konania ako klasického odvolacieho konania nezanedbateľným argumentom na podporu názoru druhého senátu ústavného súdu je skutočnosť, že pri akceptovaní iných ako už uvedených princípov a pri aplikovaní všeobecne uplatňovaného predbežného prerokovania návrhu s možnosťou jeho odmietnutia podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde by rozhodnutie, ktoré dostane navrhovateľ po predbežnom prerokovaní pri

odmietnutí svojho návrhu senátom ústavného súdu nemuselo korešpondovať so zákonom ustanovenými „dovolenými“ alternatívnymi možnosťami rozhodovania.

Väčšina pléna ústavného súdu sa priklonila k postupu, ktorý je premietnutý do rozhodnutí I. a III. senátu v roku 2006 a do rozhodnutí III. a IV. senátu v roku 2007 s tým, že nevidí dôvod pre zmenu štandardného procesného postupu v konaní pred ústavným súdom z dôvodu špecifického charakteru konania o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov, ktorý podľa jej názoru možno zohľadniť v danom procesnoprávnom rámci aj vzhľadom na vnútornú štruktúru zákona o ústavnom súde, ktorý upravuje jednak podmienky konania pred ústavným súdom všeobecne (všeobecné ustanovenia v tretej časti prvej hlavy zákona o ústavnom súde v § 18 – § 36) a v druhej hlave upravuje osobitné ustanovenia pre jednotlivé druhy konania pred ústavným súdom (v tretej časti druhej hlavy v jedenástom oddiele v § 73a a § 73b je to konanie o preskúmaní rozhodnutia vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov).

Odchylné právne názory senátov ústavného súdu vytvorili nevyhnutnosť ich zjednotenia podľa § 6 zákona o ústavnom súde prijatím stanoviska pléna ústavného súdu.

Z toho dôvodu plénum ústavného súdu rozhodlo o prijatí stanoviska uvedeného vo výroku tohto uznesenia.

Senáty sú v ďalších obdobných konaniach o sťažnostiach viazané týmto uznesením ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. mája 2007